

Пројекат Удружења Мајчинско срце

Подршка деци са поремећајем пажње у локалној заједници

Бечеј, 2025. године

ПРОЈЕКАТ:
Подршка деци са поремећајем
пажње у локалној заједници

Пројекат Удружења Мајчинско срце “Подршка деци са поремећајем пажње у локалној заједници” финансијски је подржан од Општине Бечеј.

Ставови изнети у овом материјалу су одговорност носиоца пројекта и не представљају нужно ставове Министарства.

Опис пројекта: Подршка деци са поремећајем пажње у локалној заједници

Афирмативна кампања у локалној заједници која се односи на децу са поремећајем пажње (АДХД). У питању је месец дана интензивне кампање са више различитих активности које би требало да резултирају подизањем свести пре свега родитеља и просветних радника на који начин могу да смање последице и успоставе систем рада са децом која имају неке облике поремећаја пажње.

Такође, у оквиру пројекта је и паралелна кампања за афирмацију менталног здравља деце узраста до 10 година, превентивних мера рада са децом који имају неке почетне облике поремећаја пажње, дестигматизација лечења и стручних процена менталног здравља деце у локалној заједници.

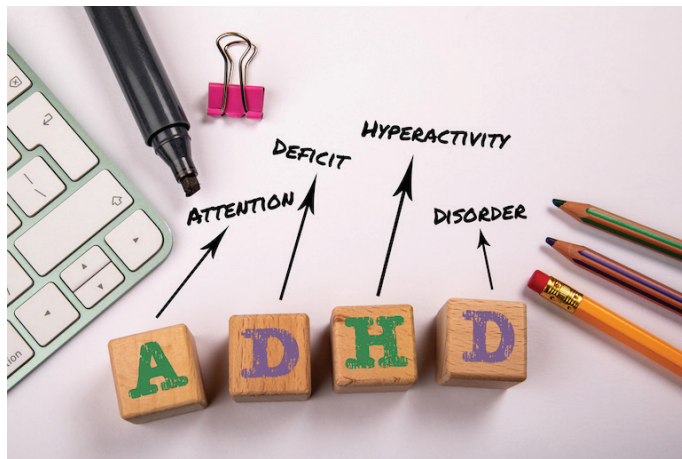
Један од бенефите овог пројекта требало би да буде и подизање свести системске подршке за децу и родитеље у локалној заједници, афирмација породичних терапија и заговарање успостављања нових иновативних услуга социјалне заштите у локалној заједници.

Пројекат ће бити реализован у сарадњи са свим релевантним установама како здравствене заштите тако и забавишта и школа као и Центром за социјални рад.

Фокус пројекта највише се, ипак, односи на родитеље деце узраста до 10 година и то је основна циљна група јер је циљ препознавање проблема у понашању деце у ранијем узрасту према свим показатељима један од битиних услова за лечење АДХД.

Поремећај пажње код деце, који може укључивати и хиперактивност (АДХД) или га може бити без ње (АДД), све је чешће дијагностикован у дечјем

узрасту. Овај поремећај може значајно утицати на свакодневни живот детета, његово учење, социјализацију и емоционалну интелигенцију. Важно је препознати прве симптоме на време како бисмо обезбедили детету потребну подршку и омогућили му боље функционисање у друштву.

Статистика показује да је АДХД дијагностикован код 9,4% деце узраста од 2 до 17, док је однос између дечака и девојчица три према један у корист дечака. Рано препознавање симптома би требало да олакша родитељима и стручњацима да се ангажују у правовременом пружању помоћи. Симптоми АДХД-а могу бити различити, укључујући проблеме са задржавањем фокуса, хиперактивност, импулсивност, као и тешкоће у комуникацији и говору. Деца са овим поремећајем често имају потешкоће у одржавању пажње, губитку ствари, напуштању места у учионици када би требало да седе, као и прављењу грешака услед непажње.

Помоћи деци са поремећајем пажње може бити изазовно, али уз индивидуални приступи, родитељски савети и правовремену важност дијагнозе, могуће је олакшати њихово свакодневно функци-

онисање. Постоји неколико методологија које родитељи могу применити како би помогли свом детету да превазиђе изазове које доноси поремећај пажње али пре свега је важно рећи родитељима, упозорити их и покренути.

Пројекат садржи део у форми анкетирања па и медијско истраживање и покретање шире акције у заједници за подизање степена информисаности родитеља деце о све раширенијим појавним облицима социјално-анксиозних стања код деце и других поремећаја понашања.

Циљ овог пројекат је подизање нивоа знања родитеља У Бечеју о менталном здрављу деце, о проблемима социјалне интеракције, о узроцима вршњачког насиља, о социјалној изопштености и других проблема са којима се суочавају деца у школама и у другим социјално-друштвеним околностима а који се везују за АДХД.

Иако, у школама и другим установама и институцијама у Бечеју постоји подршка деци која се нађу у проблему у виду психолога и у појединачним случајевима када је то неопходно делује и Међусекторски савет у које су укључене и све институције које се баве заштитом деце и дечијих права када је АДХД у питању постоје веће предрасуде него што је то уобичајено, од родитеља посебно који често сматрају да је то само фаза у развоју детета до тога да постоји стигма када је лечење деце са поремећајима у понашању у питању. Свакако подршка у код школског психолога није довољна, када је АДХД у питању пракса је да се цела породица укључи у терапију. Системски то би била позитивна пракса али то је баш оно што недостаје и због чега и поред свих ових програ-

ма заштите у школама, проблем је све израженији код деце и АДХД у комбинацији са антисоцијалним понашања је „рупа“ у читавом систему за коју, судећи по свему, сви стручњаци у бечејској општини, али ни у државним установама немају адекватно решење.

„Пребацивање“ је кључна реч која би најбоље могла да опише процес решавања сваког појединачног случаја чији је узрок неки облик антисоцијалног понашања које може и не мора да има дијагностификован АДХД. Родитељи и школа пребацују одговорност једни на друге и на крају то најчешће резултира пребацивењем деце у другу школу, разред или „чекањем“ да се проблем пребаци из основне у средњу школу. На крају ту коначну одлуку морају да „преломе“ увек родитељи.

То је велики постотак, посебно ако знамо да 80 процената деце не прима никакву психијатријску помоћ. Ми у Србији још увек имамо дилему у ком смеру треба да иде дечја психијатрија, подршка деци, у дилеми смо и на који начин школовати стручњаке, још увек је све у некој „радионичарској“ или експерименталној фази од школе до школе и од установе до установе, од појединачног психолога до оног следећег и за сада углавном зависи од родитеља колико су спремни, информисани и вољни да препознају симптоме АДХД и знаке социјалног или психосоцијалног поремећаја понашања код своје деце, да препознају симптоме и почетне знаке неких озбиљнијих менталних поремећаја и болести код своје деце и адолесцената.

Пројектом је методолошки предвиђено да се комбинује истраживачки процес у виду онлајн анкете уз стручну разраду тема за анкетирање, начина

приступа родитељима уз разрађен медијски план за максималан učinak у партиципацији родитеља деце и адолесцената у заједници.

У сарадњи са члановима Међусекторског савета, члановима школских савета родитеља, представницима здравствених институција и цивилног сектора који се баве децом биће и форматирани истраживачки део, теме, начин презентације, облик анкете. На овај начин обезбеђује се и учешће стручне јавности у истраживачком делу пројекта. Координацију рада са овим установама радиће чланови удружења.

Почетна онлајн анкета би требало да садржи упитник за родитеље деце узраста од 7 до 10 година из неколико сегмената у циљу да корисници препознавају ситуације и свакодневне облике понашања које њихова деца у одређеним ситуацијама испољавају а социјално су проблематична.

Анкретирање ће се вршити и онлајн и штампаним анкетним листићима који ће бити дистрибуирани у школе и установе. Волонтери и активисти орга-

низације ће припремити базе података и унести податке из анкетних листића, индикаторе и коментаре ће уносити ангажовано лице (психолог). Аналитику ће радити такође ангажовано лице (психолог) заједно са координатором пројекта уз асистенцију релевантних стручних лица за појединачне индикаторе (лекари, психијатар, школски психолози, наставници и сл.)

Резултати анкете биће објављени тек када се уради комплетна анализа података и то у форми која је прихватљива за изношење у јавност са стручним коментарима и усклађена са локалним стратешким документима и акционим плановима за децу и младе.

Биће урађен на основу резултата анкете и зборник као и инфографичка решења за установе и школе. Поред штампаног зборника један део материјала биће прилагођен и за све облике штампаних, електронских и интернет медија као презентација.

Након завршетка радног дела пројекта предвиђено је да се изради план поступања по донетим закључцима (убацивање одређених програма превенције у рад установа и институција, препоручених иновативних облика рада са родитељима у организацији школа или установа, убацивање ових програма у локалне акционе планове за децу и младе).

Последњи сегмент пројекта биће евалуација успешности пројекта кроз извештаје и анализу ефекта у јавности од стране руководећег тима у пројекту.

Онлајн упитник:

Упитник за родитеље о навикама и понашању детета у svakodневним ситуацијама

Овај упитник је намењен прикупљању информација које ће се користити искључиво у стручне сврхе, а подаци су анонимни и поверљиви. Ваши одговори ће помоћи у бољем разумевању потреба детета, као и у планирању адекватних меhanизама подршке деци.

Pred Vama se nalazi niz tvrdnji koje opisuju određena ponašanja i situacije. Molimo Vas da procenite koliko se svaka tvrdnja onosi na Vaše dete u poslednja tri meseca.

merakmedium@gmail.com [Промени налог](#)

Није дељено

* Означава обавезно питање

Molimo Vas, navedite uzrast deteta *

- Manje od 7 godina
- 7-10 godina
- Više od 10 godina

Pol deteta *

- Ženski
- Muški

Mesto stanovanja *

- Selo
- Grad

Porodični status *

- Dete živi sa oba roditelja
- Dete živi sa jednim roditeljem
- Dete živi sa jednim roditeljem i njegovim partnerom (maćeha/oćuh)
- Dete živi u starateljskoj/hraniteljskoj porodici
- Dete živi sa drugim ćlanovima porodice (baka, deka, roćaci...)
- Ostalo

Teško odrđava pađnju na onome što treba da radi *

- Nikada
- Retko
- Ponekad
- Ćesto
- Uvek

Pažljivo sluša kada mu/joj se neko direktno obraća *

- Nikada
- Retko
- Ponekad
- Često
- Uvek

Redovno i lako pamti i obavlja svakodnevne aktivnosti, zadatke, obaveze *

- Nikada
- Retko
- Ponekad
- Često
- Uvek

Reaguje bez razmišljanja *

- Nikada
- Retko
- Ponekad
- Često
- Uvek

Može da čeka svoj red bez teškoća *

- Nikada
- Retko
- Ponekad
- Često
- Uvek

Ulazi u konflikte sa drugom decom *

- Nikada
- Retko
- Ponekad
- Često
- Uvek

Ostaje strpljiv/a u zahtevnim situacijama *

- Nikada
- Retko
- Ponekad
- Često
- Uvek

Jasno i bez poteškoća izgovara sve glasove i reči *

Da

Ne

Piše bez većih teškoća (odgovarajuća brzina, pravilan hvat olovke, čitak rukopis) *

Da

Ne

U našoj porodici detetu su postavljena jasna i dosledna pravila ponašanja *

Da

Ne

Detete se u većini situacija ponaša u skladu sa dogovorenim pravilima *

Da

Ne

Obraća pažnju na detalje i ne pravi nemarne greške *
(npr. u domaćim zadacima)

Nikada

Retko

Ponekad

Često

Uvek

Otežano radi zadatke koji zahtevaju duži mentalni napor *

- Nikada
- Retko
- Ponekad
- Često
- Uvek

Lako ga/je ometa buka ili drugi spoljašnji podražaji *

- Nikada
- Retko
- Ponekad
- Često
- Uvek

Zaboravlja školske obaveze, pribor ili domaće zadatke *

- Nikada
- Retko
- Ponekad
- Često
- Uvek

Ne može da sedi mirno, vrpolji se rukama ili nogama, meškolji se na stolici *

- Nikada
- Retko
- Ponekad
- Često
- Uvek

Ispoljava burne i intenzivne emocionalne reakcije *

- Nikada
- Retko
- Ponekad
- Često
- Uvek

Raspravlja se sa odraslima i ne prihvata autoritet *

- Nikada
- Retko
- Ponekad
- Često
- Uvek

Ne može da sedi mirno, vrpolji se rukama ili nogama, meškolji se na stolici *

- Nikada
- Retko
- Ponekad
- Često
- Uvek

Ispoljava burne i intenzivne emocionalne reakcije *

- Nikada
- Retko
- Ponekad
- Često
- Uvek

Raspravlja se sa odraslima i ne prihvata autoritet *

- Nikada
- Retko
- Ponekad
- Često
- Uvek

Laže kako bi izbegao/la probleme ili obaveze *

- Nikada
- Retko
- Ponekad
- Često
- Uvek

Ima česte promene raspoloženja *

- Da
- Ne

Razume i složenija usmena uputstva bez potrebe za dodatnim objašnjenjem *

- Nikada
- Retko
- Ponekad
- Često
- Uvek

Zamara se brzo pri zadacima koji zahtevaju precizne pokrete šake *

- Da
- Ne

Deluje kao da ne sluša kada mu/joj se govori *

- Nikada
- Retko
- Ponekad
- Često
- Uvek

Prekida druge i nameće se u razgovorima i/ili aktivnostima *

- Nikada
- Retko
- Ponekad
- Često
- Uvek

Odbija da poštuje dogovorena pravila (u školi, kod kuće, u igri) *

- Nikada
- Retko
- Ponekad
- Često
- Uvek

Može jasno i logično da prepriča događaj, priču ili sadržaj koji je čuo/la, video/la *

- Da
- Ne

Spretno i sigurno izvodi pokrete kao što su trčanje, skakanje i hvatanje lopte *

- Da
- Ne

Dete otvoreno govori o svojim osećanjima, slobodno iznosi svoje mišljenje, obraća mi se kada je uznemireno *

- Nikada
- Retko
- Ponekad
- Često
- Uvek

Ako dete ne poštuje i krši pravila uglavnom bude kažnjeno *

- Nikada
- Retko
- Ponekad
- Često
- Uvek

Treba ga/je opominjati da se vrati na zadatak/aktivnost *

- Nikada
- Retko
- Ponekad
- Često
- Uvek

U igri često smenjuje aktivnosti, brzo prelazi sa jedne aktivnosti na drugu *

- Nikada
- Retko
- Ponekad
- Često
- Uvek

Lako odustaje kada naiđe na teškoću *

- Nikada
- Retko
- Ponekad
- Često
- Uvek

Dete koristi telefon/tablet/kompjuter/tv *

- 1 - 2 sata dnevno
- 2 - 4 sata dnevno
- 4 - 5 sati dnevno
- više od 5 sati dnevno

Предмет овог истраживања обухвата анализу свакодневних навика, когнитивних капацитета и образаца социјалног понашања деце. На узорку од 133 испитаника, применом квантитативних и дескриптивних статистичких метода, анализирани су кључни параметри који дефинишу развојни пут савременог детета, са посебним освртом на механизме пажње, контролу импулса и утицај дигиталних технологија на процесе учења и социјализације. Резултати се темеље на подацима који су добијени од родитеља.

1. СОЦИО-ДЕМОГРАФСКА СТРУКТУРА УЗОРКА

Анализа демографских података указује на репрезентативност узорка у погледу полне и узрастне дистрибуције. Од укупно 133 испитаника, мушки пол је заступљен са 54,1%, док женски пол чини 45,9% узорка.

Дистрибуција према хронолошком узрасту указује на обухват деце у различитим развојним стадијумима:

Старији школски узраст (изнад 10 година): 37,6% испитаника налази се у фази предадолесценције, периоду који карактерише сазревање префронталног кортекса и развој сложенијих облика саморегулације. Ово је фаза формалних операција, односно развија се апстрактно и метакогнитивно мишљење.

Средњи школски узраст (7–10 година): 30,8% испитаника, период у којем се стабилизују радне навике и когнитивна дисциплина, а почиње да се развија логичко мишљење (фаза конкретних операција).

Млађи узраст (испод 7 година): 31,6% испитаника, деца која се налазе у предоперационалној фази мишљења, који се налазе у транзицији ка формалном образовању.

Доминантна заступљеност деце из урбаних средина (77,4%) и комплетних породичних заједница (82,7%) сугерише да су добијени резултати индикативни за општу популацију у стабилним социо-економским условима, чиме се искључују фактори екстремне социјалне угрожености и дисфункционалних породичних структура као примарни узроци детектованих бихевиоралних одступања.

2. КОГНИТИВНЕ ФУНКЦИЈЕ И ИЗВРШНИ ПРОЦЕСИ

Извршне функције представљају темељ когнитивног функционисања, обухватајући способности планирања, радне меморије и селективне пажње. Резултати истраживања указују на евидентне изазове у овом домену.

2.1. Варијабилност и дефицит вољне пажње

Подаци сугеришу да више од половине испитаног узорка (51,4%) испољава повремене или константне потешкоће у одржавању фокуса. Посебно је индикативно да се код 39,3% деце ови проблеми јављају периодично, што указује на то да пажња савремене деце постаје “реактивна” – она се активира само под дејством интензивних спољашњих дражи, док изостаје унутрашња мотивација за дуготрајан ментални напор.

2.2. Радна меморија и организациони капацитети

Расејаност у погледу школских обавеза и прибора регистрована је код значајног дела узорка.

Иако већи део деце адекватно интернализује своје обавезе, постојање групације код којих се уочава слабост радне меморије. Ови налази се подударaju са подацима о графомоторици, где је уочено брзо замарање при писању и неправилна техника држања писаћег прибора, што додатно оптерећује когнитивне ресурсе и умањује ефикасност током наставе.

3. БИХЕВИОРАЛНА ДИНАМИКА: ИНХИБИЦИЈА И САМОРЕГУЛАЦИЈА

Ово поглавље анализира способност детета да контролише своје нагоне и усклади понашање са захтевима окружења.

3.1. Когнитивна импулсивност

Најмаркантнији налаз истраживања односи се на немогућност инхибиције тренутног одговора. Чак 80,3% деце испољава тенденцију да “реагује без претходног промишљања”. У развојној психологији, овај феномен се дефинише као слабост инхибиторних кочница, што директно утиче на школски успех и безбедност детета. У пракси, ово се највише очитује у импулсивном реаго-

вању, прекидању других у говору, тешкоћама у чекању реда, потреби за сталним кретањем и у глобалу потврђује кризу стрпљења и потешкоће у одлагању задовољства. У школском контексту ово често може имати негативне ефекте када је у питању праћење упутстава, повећан број грешака услед брзоплетости, а потенцијално и потешкоће са самоконтролом током часа. У социјалном смислу, може подразумевати чешће неспоразуме, као и тешкоће у поштовању социјалних правила. Ови образци се често доводе у везу са АДХД-ом али не у дијагностичком смислу.

3.2. Социјална адаптираност и одсуство агресивности

Упркос израженој импулсивности, истраживање открива висок степен социјалне кохезије. Чак 77,6% деце ретко или никада не улази у конфликте са вршњацима. Овај податак је од кључног значаја јер диференцира когнитивну брзоплетост од поремећаја понашања. Деца из узорка су мирољубива и социјално интегрисана, али у великој мери је присутан унутрашњи немир који онемогућава мирно седење и фокусирани рад.

4. ДЕТЕРМИНАНТЕ СЛОБОДНОГ ВРЕМЕНА И ДИГИТАЛНА СТИМУЛАЦИЈА

Анализа начина провођења слободног времена пружа увид у потенцијалне узроке детектованих когнитивних потешкоћа.

4.1. Експанзија дигиталних медија и механизам непосредног награђивања

Резултати недвосмислено потврђују да је примарна активност испитаника конзумација дигиталног садржаја (телевизија, паметни телефони, конзоле за играње). Овакав вид пасивне забаве детету нуди тренутно задовољење потреба, чиме се неуролошки систем навикава на висок ниво хормона задовољства уз минималан вољни напор.

У психолошком смислу, овај феномен води ка постепеном слабљењу способности за одлагање задовољства. Дете које је навикнуто да сваку информацију или забаву добије истог тренутка, једним покретом прста, испољава веома низак праг толеранције на досаду. У ситуацијама које захтевају

ангажовање сложенијих когнитивних функција, постепен труд и стрпљење, као што су учење, читање или израда домаћих задатака, мозак детета „отказује послушност” јер није награђен брзином на коју је навикао. Управо се у овој навизи крије корен за високу стопу когнитивне импулсивности (80,3%) забележене у анкети. Свакако, опште је познат негативан утицај претераној изложености дигиталним садржајима И екранима на укупан развој детета. У контексту садржаја који су у фокусу овог истраживања, морамо напоменути ефекте поменутог на скраћен распон пажње, тешкоће у одржавању фокуса на спорије, сложеније и захтевније задатке, повећану дистрактибилност. У школском контексту свакако су ефекти највидљивији у смањеној мотивацији за активности које нису пропраћене тренутном наградом, површном процесуирању информација, као и брзом одустајању, односно ниској толеранцији на фрустрацију. Хиперстимулација мозга има несумњиво снажне ефекте на укупно функционисање детета. Пре свега је значајно напоменути ефекат на потешкоће са пажњом, одржавањем континуитета рада, површну обраду информација, потешкоће у емоционалној регулацији, потребу за сталним подражајима, немир, импулсивност. Баланс, структура и свесно коришћење, уз јасне и здраве границе у коришћењу дигиталних ресурса су кључни заштитни фактори.

5. ДИСКУСИЈА И ЗАКЉУЧНА РАЗМАТРАЊА

Превласт импулсивности:

Велики број деце реагује брзо и без размишљања, што показује да им је тешко да се зауставе, сачекају

и промисле пре него што нешто ураде или кажу. То не значи да деца не знају правила, већ да им недостаје вештина самоконтроле и саморегулације. Због тога је потребан плански и континуиран рад свих актера укључених у развој детета на јачању пажње, стрпљења и способности да дете одложи тренутну жељу зарад дугорочног циља. Ова појава је уско повезана са одржавањем пажње, јер је учестало да деца показују скраћен распон пажње и повећану дистрактибилност, што отежава фокусирање на задатке који захтевају дуже и континуирано ментално ангажовање. У раном детињству постоје развојна ограничења али у пракси се показује да је неопходно интензивно радити на јачању саморегулације у складу са развојним могућностима.

Социјална прилагођеност и изазови у саморегулацији:

Иако добијени подаци говоре у прилог томе да деца углавном добро функционишу у односима са вршњацима, ретко су агресивна и знају како да се понашају у друштву, код многих је присутан унутрашњи немир и тешко им је да мирно седе, слушају и прате наставу. Ове тешкоће се најчешће јављају у ситуацијама које захтевају дужу концентрацију и поштовање структуре, што указује да проблем није у понашању детета, самом по себи, већ у слабијој способности саморегулације.

Утицај дигиталне стимулације на неурокогнитивни развој:

Честа употреба телефона, таблета и других дигиталних садржаја навикава децу на брзу промену информација и тренутно задовољство. Због тога пажња постаје краткотрајна, а мотивација опада

када је потребно уложити труд и чекати резултат. Овакав начин стимулације отежава развој учења, истрајности и менталне издржљивости, који су неопходни за школски успех. Познат је утицај дигиталне стимулације на активирање допаминског система награђивања, побуђеност кортекса, што може отежати прелазак у стање смирене пажње и успоравање развоја извршних функција као што су планирање, самоконтрола, одлагање задовољства.

Истраживање потврђује да савремено дете не показује мањак способности, већ мањак услова за њихов пуни развој. Уоченим тешкоћама не треба приступати као знаку болести или поремећаја, већ их посматрати у оквиру промењеног друштвеног и технолошког окружења у којем деца одрастају. Систематским и доследним васпитно-образовним приступом могуће је јачати пажњу, самоконтролу и стабилност у понашању, чиме се детету омогућава здрав и уравнотежен развој.

Све наведено, нарочито уочено присуство потешкоћа са одлагањем задовољства, ефектима претеране употребе дигиталних садржаја, те евидентне потешкоће које су директно повезане са проблемима пажње и саморегулације, као и извесни функционални аспекти у понашању деце се у одређеним компонентама могу досвести у везу са сегментима који су типични за адхд, али не у дијагностичком смислу.

Интензивна дигитална стимулација са непосредним наградама може отежати развој саморегулације, одлагања тренутног задовољства и одржавања пажње код деце и адолесцената. Слабије развијене извршне функције додатно повећавају рањивост на ове ефекте. Препоручује се структу-

рисано и савесно коришћење дигиталних медија, увођење активности које јачају пажњу и контролу импулса, постепено учење одлагања награде, те подршка кроз јасна правила, рутину и вођене задатке како би се подстакло развој саморегулације и концентрације.

ПРЕПОРУКЕ

1. Подстицање развоја извршних функција

Имплементирати програмске активности које циљано јачају пажњу, самоконтролу и способност одложеног задовољства. Ово укључује задатке са јасно дефинисаним циљем, активности које постепено продужавају трајање концентрације и игре са правилима која захтевају чекање и стрпљење.

2. Структурисање образовног окружења

Структурисање образовног окружења, кроз доследну примену рутине, јасних правила и предвидивих образаца понашања, доприноси смањењу унутрашњег немира код деце и олакшава њихову адаптацију на академске и социјалне захтеве. Ова-

кав приступ подстиче развој пажње, саморегулације и способности праћења задатака, посебно код ученика са повећаном дистрактибилношћу или тешкоћама у контроли импулса.

3. Ограничавање дигиталне стимулације

Препоручује се контролисано коришћење дигиталних медија, уз преферирање активности које укључују активно учење, креативно изражавање, кретање и интеракцију са вршњацима. Циљ је балансирање наградног система мозга и подстицање стрпљења и фокусираног рада.

4. Сарадња са родитељима и стручним тимом

Неопходно је обезбедити континуирану комуникацију између свих актера укључених у развој детета, вртића, школе, здравствених установа, родитеља и стручних сарадника ради координисаног приступа и праћења напретка детета. Едукација родитеља о утицају савременог окружења на пажњу и понашање омогућава доследну примену препорука и у кућном окружењу.

5. Едукација родитеља

Едукација родитеља је кључна и неопходна за разумевање психо-социјалног развоја детета, те утицаја дигиталних садржаја на све сегменте развоја.

Кроз стручно вођене информације и практичне смернице, родитељи могу применити стратегије које подржавају одлагање тренутног задовољства, јачају извршне функције и усмеравају дигитално понашање, чиме директно доприносе оптималном развоју пажње, контроле импулса и емоцио-

налне стабилности детета. Сведоци смо чињенице да се о теми негативних утицаја претеране изложености дигиталним садржајима и екранима у глобалу много говори и пише, али тренд овог утицаја се континуирано повећава. Поред тога, стил живота и радних обавеза родитеља често утиче на неадекватан увид и недостатак рационалних информација о томе у којој мери су деца изложена поменутиим садржајима.

Осим тога, неопходно је радити на подизању свести о све учесталијим проблемима пажње, а како пракса показује и у области развоја говора, моторике, емоционалног развоја. У пракси је евидентно да су потешкоће све присутније, те да је неопходно у истраживачке процесе укључити све релевантне актере како би се осмислио адекватан систем подршке. Осим података добијених од родитеља, неопходно је узети у обзир податке добијене од стручњака који раде са децом. Што је уједно и препорука за даља истраживања у овој области.

Удружење Мајчинско срце је основано 21. јуна 2010. године. Сврха деловања удружења је: борба против насиља, против болести зависности, подршка особама са инвалидитетом, социјална заштита, равноправност полова, омладинска политика, промоција спорта и здравих животних навика, формално и неформално образовање, запошљавање и развој предузетништва, заштита животне средине, посебно бриге о напуштеним животињама, пензионерске активности, очување и неговање културне баштине и савременог културног стваралаштва, као и заштита и промовисање људских и мањинских права.

Најзначајнији пројекти нашег удружења су: Ментално здравље је важно; Има ли нешто слатко?; Чуvari свих генерација; Деликвенција код младих и деце док још није касно; Моја мала и велика породица: кућа и школа; Паметно да дете буде безбедно; Вози безбедно кроз наш Бечеј.

Контакт: 064 6499 270
Золтана Чуке 18, Бечеј
merakmedium@gmail.com

УГ „МАЈЧНСКО СРЦЕ“: Пројекат „Подршка деци са поремећајем пажње у локалној заједници“

Анкета за родитеље

Удружење грађана „Мајчино срце“ уз подршку Општине Бечеј спроводи пројекат под називом „Подршка деци са поремећајем пажње у локалној заједници“.

У питању је афирмативна кампања у локалној заједници која се одnosi на децу са поремећајем пажње (АДХД). Кампања подrazуева истраживање и више различитих активности које би требало да резултирају подизањем свести пре свега код родитеља деце и просветних радника на који начин могу да се смање последице и успостави систем рада са детом који имају неки облик поремећаја пажње.

Upitnik za roditelje o navikama i ponašanju deteta u svakodnevним situacijama

Ovaj upitnik je namenjen prikupljanju informacija koje će se koristiti u istraživanju u stranoj zemlji, a podaci su anonimni i poverljivi. Vaši odgovori će pomoći u boljem razumevanju potreba deteta, kao i u planiranju adekvatnih mera za podršku deteta.

Pređi Vama se molimo na trećoj i četvrtoj strani odrediti odgovore na pitanja. Molimo Vas da procento koliko se ova dva trećina odnosi na Vaše dete u poslednjem mesecu.

Osnovna циљна група су деца узраста до 10 година. Афирмативна кампања односи се на промоцију, пре свега, превентивних мера рада са детом који имају неке почетне облике поремећаја пажње, дефинитивнију лечења и стручних процена менталног здравља деце у локалној заједници. Један од бенефита овог пројекта требало би да буде и подизање свести о системској подршци за децу и родитеље у локалној заједници, афирмирање породичних генерација и заговарање успостављања нових иновативних услуга социјалне заштите у локалној заједници које би спроводило цивилни сектор.

Поремећај пажње код деце, који може укључивати и хиперактивност (АДХД) све је чешће дијагностикован у младом узрасту. Овај поремећај може значајно утицати на свакодневни живот детета, његово учење, социјализацију и емоционалну интелигенцију. Високо је препознатљив пре свега због тога како брзо може обесити децу уредној школи и омогућити му боље функционисање у друштву.

Део овог пројекта је и посебно осмишљена анкета за родитеља о томе на који начин могу да се препознају симптоми, посебно у овом почетном периоду. У симптомима би требало да одлика родитеља да се ангажује у правременом разради, је део шире акције у заједници за подизање свести родитеља деце о свим ризицима на социјално-интеграционим стварањима код деце: понашања. Циљ овог пројекта је подизање свести.

Анкета је објављена на друштвеним мрежама и дистрибуирана је пуно на друштвеним мрежама другима образовним установама и појединцима.

Питања у анкети се односе на понашање и уредни статус, на навике у кући и у школи, на

у комуникацији са другима, на начин обраћања, на однос према објектима и задацима, на социјалне контакте са вршњацима о одраслима, на стрпљивост у свакодневним ситуацијама, на проблеме у комуникацији у смислу језика, говора, на однос према ауторитетима, на припадност у изражавању, на емоционалне реакције...

Оно што је очекиван резултат ове анкете је да повећамо колико деца али и родитеља па и невољника заједница имају капацитете да се суоче са могућим проблемима у вези са децом која се сучувају са овим поремећајем.

Помоћни деци са поремећајем пажње може бити изазован задатак, али уз индивидуални приступ, уз савете родитељима и правремену дијагнозу, могуће је олакшати њихово свакодневно функционисање, па и коначно решење овог проблема уз терапију. Постоји неколико методологија које родитељи могу применити како би помогли свом детету да превладава изазове које доноси поремећај пажње али пре свега је важно их покренути да се позабаве и да не схвате овако то што се дешава њиховој деци.

У школама и другим установама и институцијама у Бечеју постоји подршка деци која се налази у проблему у виду психолога и у појединачним случајевима када је то неопходно деце и Међусторског савета који су укључене и све институције које се баве заштитом деце и децијом правима.

Када је АДХД у питању у невољној заједници постоје прегрдује више него што је то уобичајено, код родитеља посебно, који често сматрају да је то свако фаза у развоју детета али и до стигма када је ментално здравље и лечење деце са било каквим поремећајима у понашању у питању. Свакако подршка у кол школског психолога није довољна, када је АДХД у питању оваква је да се цела породица укључи у терапију.

Системски то би била позитивна пракса и то је била још оно што недостаје и због чега и поред свих ових програма заштите у школама је проблем свих изражених код деце. АДХД у комбинацији са антисоцијалним понашањем „рута“ у читавом систему за коју, судиби по свему, сви стручњаци у локалним заједницама, па и државним установама имају адекватно решење.

„Преобављање“ је кључна реч која би најбоље могла да опише процес решавања сваког појединачног случаја чији је утирок неки облик антисоцијалног понашања које може и не мора да има дијагностикован АДХД. Родитељи и школа пребадују одговорност једна на друге и на крају то најчешће резултира преобављањем деце у другу школу, разред или „класу“ да се проблем пребаци и основне уредну школу. На крају ту коначну одлуку морају да „препуне“ узвек родитељи.

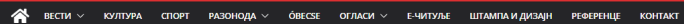
Овим пројектом предвиђено је да се фокус јавности уопште али и стручне јавности поставе неки од проблема у вези са менталним здрављем деце, посебно АДХД који су до сада кроз све постојеће програме здравствене заштите и организоване подршке остали нерешени пре свега из разлога што је скоро сваки случај специфичан сам за себе.

Недостатак координисане сарадње са родитељима који су у целом систему подршке идентификовани као „најслабија веза“ доводи до тога да мало који постојећи облик заштите и превенције одлика функционисање. Родитељи имају кључну улогу у томе како и на који начин ће се применити на њиховом детету ти програми заштите који су стандартизовани у установама.

Да би се систем заштите прилагодио сваком детету које се нађе

* нашо електронско издање можете купити на сајту новинарнице у категорији ЛОКАЛНЕ НОВИНЕ

Питања у анкети се односе на понашање и уредни статус, на навике у кући и у школи, на

УГ „Мајчино срце“: Пројекат „Подршка деци са поремећајем пажње у локалној заједници“

Upitnik za roditelje o navikama i ponašanju deteta u svakodnevним situacijama

Ovaj upitnik je namenjen prikupljanju informacija koje će se koristiti u istraživanju u stranoj zemlji, a podaci su anonimni i poverljivi. Vaši odgovori će pomoći u boljem razumevanju potreba deteta, kao i u planiranju adekvatnih mera za podršku deteta.

Pređi Vama se molimo na trećoj i četvrtoj strani odrediti odgovore na pitanja. Molimo Vas da procento koliko se ova dva trećina odnosi na Vaše dete u poslednjem mesecu.

ВЕСТИ **друштво**

УГ „Мајчино срце“: Пројекат „Подршка деци са поремећајем пажње у локалној заједници“

28/01/2026 | Novinar redakcije

Анкета за родитеље

Удружење грађана „Мајчино срце“ уз подршку Општине Бечеј спроводи пројекат под називом „Подршка деци са поремећајем пажње у локалној заједници“.

У питању је афирмативна кампања у локалној заједници која се односи на децу са поремећајем пажње (АДХД).

• Тирлиница
• Латинца

Search posts

Последњи чланци:

Градско позориште: Представа „Љупоме Саре Венети“ у суботу 7. Фебруара

Општина Бечеј: Пројекат рока до 3. Фебруара за унос правца на непокретности

СОС и УГ „Само локално“: Подршка судијама, тужоцима и адвокатима

Основни суд у Бечеју: Судија Хромчић данас у знак протеста обуставио заказана суђења

Градски музеј: Доделене награде на конкурс „Карикатура“

Пријатељи и сарадници:

AUTO ŠKOLA
VIP EURO DRIVE
Licencirani stručni kadar